

1511/46
1946.

V 66 4. című kiadvány, d.
5. oldalán van VII. fejezetben
1/6. rész alatt is megemlíti a földműves

AZ ERDÉLYI MAGYARSÁG ÁLLÁSFOGLALÁSA ERDÉLY
SORSÁT ILLETTÉN.

1327
Van jobbra
az a
nem
máskor
14. 1/6

Az erdélyi magyarság nagy többségét a földműves társadalom, vagyis a parasztság alkotja /73%/. A fennmarad- 27 %-ot a kisiparos, gyárimunkás, kereskedő, tisztviselő és szabadfoglalkozásuak jelentik. A parasztság szociális tagozódás szempontjából egyöntetű képet mutat, mert Erdélyben mindig egészségesebb a birtokmegosztás volt, mint a trianoni országgrészen. Erdélyben ugyanis, a trianoni országgrészen ismert nagybirtokok egyáltalán nem voltak, a középbirtokokat pedig az 1921-es román földreformtörvény felosztotta és így a legnagyobb birtokok 2-400 kat. hold között mozogtak. Ugyanakkor az erdélyi magyarság jelentősebb tőkevállalkozással sem rendelkezett, mert a tőke vagy román, vagy pedig külföldi érdekeltséghez tartozott. Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert így az erdélyi magyar társadalom különböző rétegei között szinte alig voltak ellentétek s így legtöbb alapvető megnyilatkozásban az egyöntetűséget képviselte.

Az erdélyi magyarságnak 1918 óta bő alkalma volt megismerni a román kormányzati rendszereket. E rendszerek között pedig nem volt különbség a nemzetiségi politika kérdésében. Egyhangúak voltak abban, hogy a nemzetiségek fokozatos visszaszorításával, jogaiknak rendszeres csorbitásával minden nemzetiségi honpolgár által elfoglalt munkahelyet és élettelét birtokba vegyennek..

1944 augusztus 23-án, Románia kiugrásának időpontjában, az erdélyi magyarság jól tudta, hogy a román nemzetiségi politikában nem fog változást előidézni és a nemzetiségi elnyomás legfeljebb más néven fog tovább folytatódni. A Vörös Hadsereg nyomában jelentkező fegyveres román önkéntes gárdák már az első napokban izeltőt adtak abból, hogy mit értenek ők a demokrácia alatt, helyesebben azt, hogy a román fasizmus önmagát demokráciának nevezi, az erdélyi magyarságot pedig kollektíve fasisztának, háborús bűnösnek és ennek jogcímén fog ismét

ÓJ HADISER
KÖZPONTI LEVÉLTÁR

végigsujtani az erdélyi magyarságon. A román kormányzatok 1944 augusztus 23-ika után a sajtóban és politikai gyűléseken, sőt egyes intézkedéseikben is a nemzetiségi jogegyenlőséget hangoztatták, valójában azonban ennek éppen az ellenkezőjét cselekedték.

Ebben a helyzetben az egész erdélyi magyarságnak egységes állásfoglalása: mivel a román társadalom döntő hányada a legprimitívebb és vadabb sovinszta nacionalizmust képviseli, Románia semmiféle garanciát nem nyújthat arra, hogy a béketárgyalások után az ott élő őslakó magyarságnak legtermészetesebb emberi jogait biztosítsa. Ebből következik, hogy nem akar román impérium alatt élni és abban reménykedik, hogy az Egyesült Nemzetek, ha Közép-Európában békét és nyugalmat akarnak, az erdélyi kérdést is úgy oldják meg, hogy az erdélyi magyarság többsége a magyar állam fennhatósága alatt élhessen emberi életet. Talán éppen azért, mert az erdélyi magyarságnak, mint peremvidéki magyarságnak sem közvetlen, sem közvetett szerepe nem volt sem a háboru előidézésében, sem a trianoni országgrész Szálsai rendszerében, sőt ellenkezőleg, komoly békemozgalmaknak lett a kezdeményezője és előmozdítója, nem tudja elképzelni, hogy a béketárgyalások számára egy új Trianont hoznának.

- Éppen ezért, a magyar kormánytól azt várja, és azt kéri, hogy a magyar kormány elvben egész Erdélyre formáljon jogot, hogy a gyakorlatba elérhesse a tulajdonképeni célt, vagyis a Székelyföldnek az összefüggő többi magyar területekkel együtt Magyarországhoz való csatolását. Egy kisszámu román fennhatóság alatt maradó magyarság viszont - minden külön egyezmény nélkül - idővel kicserélődne a magyar fennhatóság alá kerülő önként távozó románsággal.

Gyakorlati elképzelés tekintetében pedig az Arad - Maros - Küküllő-i vonalat ohajtják.

Arra az esetre viszont, ha komoly területi eredményekre nem lehetne számítani, az önálló erdélyi államot tekinti egyelőre a legmegfelelőbb megoldási lehetőségnek. És pedig kantonális rendszerrel egy bizonyos nemzetközi ellenőrzés alatt, mint az Egyesült Nemzetek tagja. Tudatában van annak, hogy Erdély román többségű terület, viszont azt is tudja, hogy Erdély kormányzásában a kanton rendszer alapján a kantonok száma lenne a döntő, vagyis két magyar kanton, két román kanton és két vegyes kanton. Az elképzelésben nem szerepel a tulajdonképeni Bánság, továbbá Krassó-Szörény vármegye. Egy önálló Erdély lehetősége esetén viszont a trianoni országrészről automatikusan visszatérne az a 260.000 magyar, aki 1918 és 1939 között kényszer-okokból kellett, hogy elhagyja Romániát, de ugyanakkor el kellene távoznia az 1918 óta bevándorolt román ökirályságbeli telepseknek, köztisztviselőknak, alkalmazottaknak és egyéb foglalkozásuaknak is.

Legvégső és legutolsó esetben pedig Erdélynek autonomiát kellene biztosítani a román állam keretében ha pedig ennek sem állna fenn a lehetősége, akkor területi és személyi autonómiát a román impérium alatt maradó magyarságnak.

Az erdélyi magyarság eddig is számtalan esetben felhívta a magyar kormány figyelmét arra, hogy egy kedvezőtlen döntés esetén tömeges kiáramlás indulna meg a trianoni országrész felé, mely egyfelől Erdély végleges feladását jelentené magyar szempontból, másrészről pedig egy tömeges kivándorlás súlyos belső problémákat idézne elő Magyarországon.

Végül megjegyzendő, hogy az az egészen elenyésző erdélyi magyar töredék, amelyik a román állam keretében látja Erdély jövőjét biztosítva, azoknak a politikai pártoknak a tagjaiból kerülnek ki, amely politikai pártoknak Bukarestben van a székhelye és onnan Nagy-Románia eszméinek hordozói.